

Sygn. akt XVII AmE 216/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 grudnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – SSO Bogdan Gierzyński

po rozpoznaniu w dniu 06 grudnia 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. T. (1)**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 12 października 2022 r., znak: (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powoda A. T. (1) na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zastępstwa procesowego, wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 216/22

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzja z dnia 12 października 2022 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 w związku z art. 56 ust. 2, ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 i. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1305, ze zm.), oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Łj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Panu A. T. (1), prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą(...)w T., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...) orzekł:

1) że Pan A. T. (1), prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą(...)w T., posiadający numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), naruszył warunek 2.2.7. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z dnia 17 maja 2004 r. Nr (...), zpóźn. zm., w ten sposób, że eksploatował odmierzacz paliw ciekłych o numerze fabrycznym odmierzacza (...) oraz numerach fabrycznych licznika (...) i (...), nieposiadający aktualnego świadectwa legalizacji ponownej;

2) za działania opisane w pkt 1 wymierzam Panu A. T. (1), prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) w T., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), karę pieniężną w wysokości 20 000 złotych (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył A. T. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) w T. zaskarżając ją w pkt. 2.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie art. 56 ust. 3 pkt 2 i art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niewłaściwe zastosowanie oraz błąd w ustaleniach faktycznych, na skutek czego Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ustalił, że powód jest wyłącznie winny naruszenia koncesji oraz ustalił nieprawidłową wysokość przychodu powoda z działalności koncesjonowanej uzyskanego z przedmiotowego dystrybutora, na skutek czego wymierzył powodowi zbyt wysoką karę pieniężną.

Z powyższych względów Odwołujący wniósł:

- o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie niższej kary pieniężnej;
- o uchYLENIE zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania;
- o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia M. Ł. z dnia 17 października 2022r. na okoliczność przyczyn nie dokonania legalizacji dystrybutora oraz stopnia winy powoda.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

- 1) oddalenie odwołania,
- 2) pominięcie wniosku dowodowego powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu, tj. oświadczenia M. Ł. z dnia 17 października 2022 r. na okoliczność przyczyn nie dokonania legalizacji dystrybutora oraz stopnia winy powoda - jako nieistotnego dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy,
- 3) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 17 maja 2004 r. Nr (...), z późn. zm., udzielona została Panu A. T. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą(...) w T., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), koncesja na obrót paliwami ciekłymi na okres od dnia 25 maja 2004 r. do dnia 31 grudnia 2030 roku. **/k. 8-11v akt adm./**

Zgodnie z brzmieniem warunku 1, określającego przedmiot i zakres działalności, Przedsiębiorca uprawniony jest do obrotu gazem płynnym 1,PG przy wykorzystaniu wskazanej rozlewni paliw ciekłych, środków transportu paliw ciekłych cystern drogowych oraz stacji paliw ciekłych zlokalizowanych w miejscowości G., ul. (...), i w G., ul. (...). **/k. 8-8v akt adm./**

Zgodnie z brzmieniem warunku 2.2.7. udzielonej Przedsiębiorcy koncesji na obrót paliwami ciekłymi: „Koncesjonariuszowi nie wolno stosować w obrocie paliwami ciekłymi przyrządów pomiarowych, w tym w szczególności odmierzaczy paliw ciekłych, bez wymaganych dowodów prawnej kontroli metrologicznej lub niespełniających wymagań tej kontroli.”. **/k. 9v akt adm./**

Pismem z dnia 28 lipca 2022 r. Nr (...) Okręgowy Urząd Miar w W. Wydział Zamiejscowy w B. poinformował Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o legalizacji ponownej odmierzaczy paliw ciekłych o numerze fabrycznym odmierzacza (...) oraz numerach fabrycznych licznika (...) i (...), przeprowadzonej w dniu 27 lipca 2022 r. na stacji paliw ciekłych zlokalizowanej w miejscowości G., ul. (...), dla których termin ważności uprzednio wydanych świadectw legalizacji ponownej upłynął z dniem 8 lutego 2021 r. **/k. 1, k. 2-5 akt adm./**

Pismem z dnia 16 sierpnia 2022 r. Nr (...), zawiadomiono Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z możliwością naruszenia przez Przedsiębiorcę warunku 2.2.7. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z dnia 17 maja 2004 r. Nr (...), z późn. zm. Równocześnie, mając na uwadze dyspozycję art. 50, art. 77 § 1 i art. 78 Kodeksu postępowania administracyjnego, Przedsiębiorca wezwany został do złożenia szczegółowych wyjaśnień w tej sprawie oraz przesłanie uwierzytelnionych kopii dokumentów mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie przedmiotowego postępowania. W szczególności zaś Przedsiębiorca wezwany został do nadesłania:

- 1) informacji o ogólnej sytuacji finansowej Przedsiębiorcy;
- 2) sprawozdania finansowego za rok 2021 (zeznania podatkowe, bilans oraz rachunek zysków i strat, itp.);
- 3) dokumentów obrazujących łączną sumę ilości gazu płynnego LPG sprzedanego w okresie od dnia 9 lutego 2021 r. do dnia 26 lipca 2022 r. przy wykorzystaniu powołanych powyżej odmierzaczy paliw ciekłych. **/k. 12-13v, k. 14 akt adm./**

W odpowiedzi, przy piśmie z dnia 8 września 2022 r., Przedsiębiorca nadesłał niezbędne dokumenty i informacje. **/k. 15, k. 16-30 akt adm./**

Pismem z dnia 20 września 2022 r. Nr (...), Przedsiębiorca zawiadomiony został o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie oraz poinformowany o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym w niniejszej sprawie materiałem dowodowym w terminie 7 dni licząc od dnia otrzymania niniejszego zawiadomienia. Pismo to zostało doręczone Przedsiębiorcy prawidłowo w dniu 26 września 2022 r. i pozostało bez odpowiedzi. **/k. 32-32v, k. 33 akt adm./**

Z dokumentów finansowych wynika, że Przedsiębiorca w 2021 r. osiągnął przychody z działalności gospodarczej w wysokości (...) złotych oraz osiągnął zysk w wysokości (...)złotych. Ponadto z formularza opłaty koncesyjnej Przedsiębiorcę wynika, iż w roku 2021 osiągnął przychody z działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi w wysokości (...) złotych. **/k. 20 akt adm./**

W kwestii dotychczasowej działalności w szczególności wzięto pod uwagę fakt, iż jest to pierwszy stwierdzony przypadek naruszenia przez Przedsiębiorcę warunków udzielonej koncesji na obrót paliwami ciekłymi. **/okoliczność bezsporna w sprawie/**

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak też w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że powód w Odwołaniu nie zakwestionował, że eksploatował odmierzacz paliw ciekłych o numerze fabrycznym odmierzacza (...) oraz numerach fabrycznych licznika (...) i (...), nieposiadający aktualnego świadectwa legalizacji ponownej. Odwołujący zaskarżył zaskarżoną decyzję w zakresie nałożonej kary pieniężnej za stwierdzone naruszenie.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo energetyczne, Prezes URE jako organ koncesyjny, określa w koncesji „szczególne warunki wykonywania działalności objętej koncesją”, a obowiązkiem każdego koncesjonowanego przedsiębiorcy jest ich przestrzeganie.

Z kolei zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 12 P.e. stanowiącego podstawę prawną do nałożenia na powoda przez Prezesa URE kary pieniężnej, w myśl którego karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji.

Brzmienie wyżej wymienionego przepisu przesądza o obligatoryjnym charakterze kary za naruszenie określonych w koncesji warunków wykonywania działalności gospodarczej, pod jakimi koncesja została wydana, przewidując bezwzględny obowiązek ukarania danego przedsiębiorcy, w razie stwierdzenia okoliczności podlegających karze. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 P.e. stanowi więc samodzielną podstawę do wymierzenia kary przedsiębiorcy za niedochowanie obowiązków udzielonej koncesji i nie wymaga wykazania zawinionego działania lub zaniechania przedsiębiorcy.

Wskazania wymaga w tym miejscu, że Koncesja to publicznoprawne uprawnienie podmiotu przyznane decyzją właściwego organu administracji indywidualnie oznaczonemu podmiotowi, spełniającemu ustawowo określone wymagania zarówno podmiotowe, jak i przedmiotowe wykonywania określonego rodzaju działalności gospodarczej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 1998 r., III RN 34/98, OSNP 1999, nr 5, poz. 157).

Zgodnie z art. 8k ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo o miarach przyrząd pomiarowy powinien być zgłaszany do legalizacji ponownej przed upływem okresu ważności legalizacji pierwotnej, jednostkowej albo poprzedniej legalizacji ponownej, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 4.

Wykonanie ponownej legalizacji przyrządu pomiarowego na stacji paliw w sposób nieterminowy, co przełożyło się na blisko 17 miesięczny okres działalności eksploatacji ww. urządzenia pomiarowego bez wymaganej prawem legalizacji, stanowi naruszenie warunków udzielonej koncesji.

Zgodnie z warunkiem 2.2.7. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z 17 maja 2004 r. Nr (...) ze zm.:

„Koncesjonariuszowi nie wolno stosować w obrocie paliwami ciekłymi przyrządów pomiarowych, w tym w szczególności odmierzaczy paliw ciekłych bez wymaganych dowodów prawnej kontroli metrologicznej lub niespełniających wymagań tej kontroli”.

Legalizacja ponowna odmierzaczy paliw ciekłych o numerze fabrycznym odmierzacza (...) oraz numerach fabrycznych licznika (...) i (...), przeprowadzonej w dniu 27 lipca 2022 r. na stacji paliw ciekłych zlokalizowanej w miejscowości G., ul. (...), dla których termin ważności uprzednio wydanych świadectw legalizacji ponownej upłynął z dniem 8 lutego 2021 r.

Użytkowanie do odmierzania paliw ciekłych odmierzaczy niespełniających wymagań metrologicznych, stanowi naruszenie przepisów prawa określone w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach (Dz.U. z 2020 r. poz. 140 z późn. zm.), w związku z § 5 pkt 4 lit. d rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli (Dz.U. z 2017 r., poz. 885).

Zdaniem Sądu powód swoim zachowaniem naruszył powyższy warunek koncesji poprzez użytkowanie dwóch odmierzaczy paliw ciekłych nieposiadających ważnych dowodów prawnej kontroli metrologicznej. Odmierzacze te są niewątpliwie przyrządami pomiarowymi, które wymagają uzyskania stosowanej legalizacji, której powód nie posiadał.

Stosownie do treści art. 26 ust. 1 pkt 2 prawa o miarach „Kto wbrew przepisom ustawy (...) stosuje bądź przechowuje w stanie gotowości do użycia przyrządy pomiarowe, podlegające prawnej kontroli metrologicznej bez wymaganych dowodów tej kontroli lub niespełniające wymaga podlega karze grzywny”.

Stwierdzić należy, że odmierzacze paliw ciekłych należą do przyrządów podlegających prawnej kontroli metrologicznej o jakich mowa w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej.

Ponieważ odmierzacz paliw wchodzi w skład infrastruktury technicznej wykorzystywanej do prowadzenia działalności koncesjonowanej przez powoda, polegającej na obrocie paliwami ciekłymi, to powód, użytkując go bez ważnej legalizacji na stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości G., ul. (...), naruszył przepisy metrologiczne, do których

stosowania był zobowiązany w oparciu o warunek 2.2.7 koncesji. Posiadanie ważnej legalizacji odmierzaczy paliw mieści się niewątpliwie w warunku przewidzianym w koncesji „utrzymania stanu technicznego oraz wyposażenia obiektów instalacji i urządzeń zapewniających wysoką efektywność i najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej koncesją”.

Przedsiębiorca stwierdził w odwołaniu od zaskarżonej decyzji m.in., że: „zleciłem M. Ł., wspólnikowi (...) s.c., a później prowadzącemu indywidualną działalność gospodarczą(...), obsługę techniczną, naprawy, konserwację i legalizację urządzeń gazowych, w tym przedmiotowego dystrybutora. Dodatkowo przekazałem Panu M. Ł. wykaz urządzeń podlegających okresowej legalizacji. W wykazie tym znajdowała się również przedmiotowy dystrybutor w raz z podaną datą przed którą należało dokonać jego legalizacji. Pan M. Ł. miał obowiązek kontrolowania tych terminów i dokonania w odpowiednim czasie legalizacji urządzeń w tym przedmiotowego dystrybutora. W styczniu 2022 r. Pan M. Ł. przystąpił do czynności zmierzających do legalizacji przedmiotowego dystrybutora. Byłem przekonany, że Pan M. Ł. dokonał legalizacji dystrybutora. Dokumenty dotyczące legalizacji urządzeń miały bowiem być składowane u Pana M. Ł.. O braku legalizacji dystrybutora dowiedziałem się dopiero w lipcu 2022 r. Niezwłocznie dokonano jego legalizacji. Z tego względu uważam, że mój stopień winy był znacznie niższy niż ustalony przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Główną winę za brak legalizacji dystrybutora ponosił powiem Pan M. Ł., który zaniedbał swe obowiązki wynikające z umowy. Co więcej nie poinformował mnie o nie wykonaniu legalizacji dystrybutora i byłem w błędnym przekonaniu, że dystrybutor posiada legalizację. O braku złego zamiaru w sprawie świadczy fakt, iż gdy dowiedziałem się o braku legalizacji dystrybutora niezwłocznie dokonałem jego legalizacji”.

Tym samym argumentację powoda zmierzającą do umniejszenia stopnia zawinienia zaistniałego naruszenia należy uznać za chybioną, szczególnie w sytuacji kiedy przedmiotowy odmierzacz (o dwóch licznikach] pozostawał bez legalizacji przez znaczny okres czasu, tj. przez ponad 17 miesięcy. Stąd wysokość wymierzonej powodowi kary pieniężnej jest adekwatna do popełnionego przez niego czynu, tj. naruszenia obowiązków (warunku 2.2.7.) wynikających z koncesji OPC.

Zarzuty odwołania nie są zdaniem Sądu zasadne, albowiem błąd pracownika polegający na niedopilnowaniu uzyskania ważnego dowodu prawnej kontroli metrologicznej, a mający charakter incydentalny, nie wpływa na uznanie, że de facto podmiot uprawniony nie posiadał w dniu kontroli odmierzacza paliw posiadającego ważny dowód kontroli metrologicznej na prowadzonej przez siebie stacji paliw.

Ustosunkowując się do zarzutów sformułowanych w odwołaniu, należy wskazać że twierdzenia powoda Sąd uznał za gołosłowne i nie poparte żadnymi argumentami, co stanowiło jedynie polemikę ze stanowiskiem organu regulacyjnego. Powód zarzucił bowiem naruszenie art. 56 ust. 6 ustawy P.e. oraz art. 56 ust. 6a ustawy P.e.

Obowiązek przestrzegania przepisów wykonawczych zawartych w rozporządzenia wynika z kolei wprost z treści udzielonej przedsiębiorcy koncesji (pkt. 2.2.7. koncesji). Punkt ten zawarty w szczególnych warunkach wykonywania działalności objętej koncesją ze względu na właściwą obsługę odbiorców wskazuje, że Koncesjonariusz jest obowiązany do utrzymywania stanu technicznego oraz wyposażenia obiektów, instalacji i urządzeń zapewniających wysoką efektywność i najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją, z uwzględnieniem racjonalnego poziomu kosztów, przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających wymogi techniczne, w tym metrologiczne, jakościowe i ochrony środowiska oraz do przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, w tym w szczególności w zakresie bezpieczeństwa pożarowego oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Podkreślenia wymaga, że powód (przedsiębiorca) uzyskując koncesję staje się podmiotem zobowiązanym do wypełnienia postanowień określonych w udzielonej jej koncesji, o którą sama się ubiega, a która podlega reglamentacji przez Państwo. Powód jako profesjonalista powinien zdawać sobie sprawę z tego, że obowiązująca koncesja zawiera w swoich zapisach określony sposób prowadzenia działalności objętej tą koncesją. Jeżeli zatem powódka nie zaskarżyła zapisów udzielonej jej koncesji, to wyraziła ona zgodę na prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami ciekłymi zgodnie z zapisami koncesji. Nie ulega zatem wątpliwości, że powód w sposób świadomy eksploatował urządzenia infrastruktury technicznej niedostosowane do obowiązujących przepisów prawa. Powyższe

zachowanie powoda oznaczało prowadzenie działalności gospodarczej wbrew zapisom warunku 2.2.7. koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Wypełnienie postanowień określonych w warunkach wykonywania działalności objętej koncesją stanowi podstawowy obowiązek koncesjonariusza. Wypełnienie warunków koncesji nie stanowi rzeczy dla przedsiębiorcy niemożliwej, bowiem organ koncesyjny określa je w granicach przepisów - art. 48 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.), a następnie w art. 37 ust. 3 ustawy – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r., poz. 646 ze zm.). Natomiast właściwa realizacja obowiązków koncesjonariusza, przy zachowaniu należytej staranności stanowi gwarancje dla stabilności i równości podmiotów gospodarczych spełniających określone kryteria obrotu gospodarczego i zabezpieczenia interesów konsumentów. Dlatego też wykonywanie działalności gospodarczej w sposób naruszający warunki koncesji zagrożone jest sankcją w postaci kary pieniężnej, a w przypadku ich naruszenia w sposób rażący - jej cofnięciem.

Dodać w tym miejscu należy, że profesjonalizm przedsiębiorcy powinien przejawiać się w dwóch podstawowych cechach jego zachowania: postępowaniu zgodnym z regułami fachowej wiedzy oraz sumienności. Wzorzec należytej staranności musi uwzględnić zwiększone oczekiwania co do zawodowych kwalifikacji koncesjonariusza-specjalisty, co do jego wiedzy i praktycznych umiejętności skorzystania z niej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 września 2005 r., IV CK 100/05, LEX nr 187120). Przedsiębiorca jako podmiot koncesjonowany uważany jest przez konsumentów jako pewne źródło gwarantujące, że nie tylko sprzedawane przez niego paliwo spełnia wszystkie dopuszczalne normy, ale również sposób jego magazynowania i dbanie o prawidłowe utrzymanie stanu technicznego oraz bezpieczeństwa. Szkodliwość czynu w związku z obowiązkami spoczywającymi na powodzie, który powinien być niejako gwarantem wykonywania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami prawa działalności gospodarczej, należy ocenić jako dużą.

Nadto, przepis art. 355 § 2 k.c. wymaga od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą przy uwzględnieniu ich zawodowego charakteru, staranności szczególnego rodzaju. To przemawia za tym, że przedsiębiorca obowiązany jest do zwiększonej skrupulatności, rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania, jak również uzasadnione jest oczekiwanie od niego wiedzy. W istotę działalności gospodarczej wpisane jest posiadanie specjalistycznej wiedzy nie tylko obejmującej czysto formalne kwalifikacje, lecz także doświadczenie wynikające z praktyki zawodowej i ustalone standardy wymagań. Powód powyższych kryteriów nie spełnił. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych z dnia 22 marca 2019 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 759) w zał. 5 dotyczącym rodzajów dowodów legalizacji, okresów ważności legalizacji dla poszczególnych rodzajów przyrządów pomiarowych, terminów zgłaszania do legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych wprowadzonych do obrotu lub użytkowania po dokonaniu oceny zgodności oraz okresów ważności legalizacji ponownej za pomocą metody statystycznej. W niniejszej sprawie powód nie posiadał aktualnego świadectwa legalizacji. Termin ważności uprzednio wydanych świadectw legalizacji ponownej upłynął z dniem 8 lutego 2021 r. Powód nie zakwestionował powyższych ustaleń.

Przedsiębiorca nie podjął jakichkolwiek działań o takim charakterze. Przedsiębiorca użytkował odmierzacz paliw ciekłych (dwulicznikowy), dla którego nie zostało wydane ważne świadectwo legalizacji ponownej, a działania mające na celu uzyskanie wymaganego dopuszczenia do eksploatacji przedsiębiorstwo energetyczne podjęło dopiero blisko 17 miesięcy po utracie ważności poprzednio wydanych dokumentów legalizacyjnych.

Stopień zawinienia przedsiębiorcy w uchybieniu przepisów prawa i koncesji, a także braku należytej staranności w prowadzonej przez siebie koncesjonowanej działalności gospodarczej, należy uznać za wysoki.

Stosownie do treści art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2015 r., poz. 942) karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Z treści powołanego wyżej przepisu jasno wynika, że już samo naruszenie jednego z warunków koncesji jest wystarczającą przesłanką do zastosowania przepisów z art. 56 ust. 1 i 2 Prawa energetycznego i wymierzenia na tej podstawie kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. W ocenie Sądu, brzmienie powołanego wyżej przepisu przesądza o obligatoryjnym charakterze kary za naruszenie określonych w koncesji warunków wykonywania działalności gospodarczej, przewidując tym samym bezwzględny obowiązek ukarania danego przedsiębiorcy w sytuacji spełnienia hipotezy przedmiotowej normy prawnej. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne stanowi

zatem samodzielną podstawę do wymierzenia kary przedsiębiorcy za działania przedsiębiorcy. Istotny jest sam fakt jego naruszenia, poprzez naruszenie warunków koncesji, bez konieczności wykazywania zawinionego działania przedsiębiorcy.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego należy uznać, iż zachodzą podstawy do nałożenia na odwołującego się kary pieniężnej za działanie określone w art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne.

Podstawą wymierzenia powódce kary pieniężnej było stwierdzenie, że naruszyła ona warunek 2.2.7. udzielonej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, a co za tym idzie fakt naruszenia bezwzględnie obowiązujących przepisów prawnych. Ustalenia te opierały się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Również w treści przywołanego uzasadnienia, Sąd Najwyższy trafnie wskazywał, że artykuł 56 ust. 6a P.e. należy interpretować z uwzględnieniem zasady sprawności i rzetelności działania instytucji publicznych, a także zasady równowagi i podziału władzy. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dysponuje więc pewnym luzem decyzyjnym przy interpretacji przesłanki znikomości szkodliwości społecznej czynu, a w razie ziszczenia się wspomnianej przesłanki - uznaniem administracyjnym przy wyborze wariantu rozstrzygnięcia: odstąpienia od kary pieniężnej bądź nieodstąpienia od tej kary.

Zgodnie z art. 56 ust. 6 P.e. ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek (ust. 6a).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie zgodził się z pozwanym w zakresie oceny przesłanek rzutuujących na wymiar kary tj. stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie powoda oraz jego możliwości finansowe - art. 56 ust. 6 P.e.

W niniejszej sprawie stopień szkodliwości czynu jest niewątpliwie wyższy niż znikomy, bowiem prowadzenie działalności w sposób sprzeczny z zakresem koncesji oznacza, że przedsiębiorca nie tylko lekceważy regulacje prawne, ale również może swoim zachowaniem narazić życie i zdrowie ludzkie na niebezpieczeństwo oraz stanowić zagrożenie dla środowiska naturalnego.

Zdaniem Sądu, orzeczona kara w łącznej wysokości 20.000 zł pozostaje we właściwej proporcji do przychodu z działalności koncesjonowanej uzyskanego przez powoda (...) zł w poprzednim roku podatkowym, tj. w 2021 r., która stanowi zaledwie (...) przychodów z działalności koncesjonowanej osiągniętych we wskazanym wyżej roku podatkowym i nie przekracza 15% tego dochodu.

Sąd stwierdził, że kara w tej wysokości jest również adekwatna do stopnia zawinienia i szkodliwości popełnionego czynu. Wymierzając powodowi karę, Prezes Urzędu zobowiązany był wziąć pod uwagę szereg okoliczności zarówno obciążających jaki i łagodzących, tak aby nakładana kara była jak najbardziej adekwatna do dokonanych przez stronę naruszeń. Okolicznością łagodzącą w niniejszej sprawie był fakt, że było to pierwsze tego rodzaju naruszenie powoda.

Kara pieniężna aby mogła spełniać wszystkie swoje cele i by była skuteczna, musi być zatem na tyle dolegliwa, by podmiot nie dopuszczał się w przyszłości podobnych naruszeń. Zdaniem Sądu, niższa kara nie spełniłaby swojej roli, albowiem nie stanowiłaby odczuwalnej dolegliwości dla ukaranego podmiotu, ani nie stanowiła przestrogi przed naruszeniami warunków koncesji w przyszłości, zarówno dla ukaranego powoda jak i innych przedsiębiorców. Zachwiane byłyby więc funkcje represyjna i prewencyjna, jakie kary administracyjne mają realizować. Należy przy tym podkreślić, że kara musi być dla przedsiębiorcy wystarczająco odczuwalna, a zatem nie może być jedynie symboliczna, gdyż tylko wówczas spełni ona swoją rolę przymuszającą do właściwego zachowania, ale także odniesie skutek wychowawczy i pozwoli zapobiec w przyszłości podobnym naruszeniom dokonywanym tak przez samego ukaranego przedsiębiorcę jak i innych przedsiębiorców działających na rynku obrotu paliwami.

Za niezasadny uznać należy również zarzut powoda dotyczący niewłaściwego ustalenia przez Prezesa URE przychodów powoda. W uzasadnieniu odwołania powód wywodzi, że Prezes URE powinien wziąć pod uwagę jedynie przychody uzyskane przez powoda ze sprzedaży paliw ciekłych przy wykorzystaniu przedmiotowego odmierzacza paliw ciekłych, a nie z całości działalności koncesjonowanej polegającej na obrocie paliwami ciekłymi. Pozwany odnosząc się go tego wywodu wskazuje, że jest ono błędne. Argumentacja powoda bowiem nie znajduje bowiem potwierdzenia w aktualnych przepisach prawa, tj. w art. 56 ust. 3 pkt 2 P.e.

Zgodnie zatem z treścią art. 56 ust. 3 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 7, 7a i 12, nie może być niższa niż 2000 zł i wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może być niższa niż 2000 zł i nie może być wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Wysokość kary pieniężnej wymierzonej powodowi zaskarżoną decyzją w kwocie 20 000 zł wynosi zatem zaledwie(...) % przychodu wynikającego z jego działalności koncesjonowanej, osiągniętego w 2021 r. Wymierzona kara mieści się zatem w dolnej granicy, wyznaczonej ustawą - Prawo energetyczne. Jej wysokość należy uznać za odpowiednią dla wypełnienia jej represyjno - wychowawczej roli oraz niezbędną dla wymuszenia przestrzegania przez powoda jednego z podstawowych obowiązków, nałożonych w udzielonej mu koncesji.

Należy przy tym podkreślić, że strona powodowa jest przedsiębiorcą, wobec tego obejmuje ją podwyższony miernik staranności, zwiększone oczekiwania względem wiedzy, umiejętności. Przede wszystkim przedsiębiorca jest zobowiązany do zachowania szczególnej staranności przy wykonywaniu działalności koncesjonowanej. Organ wydaje koncesję pod warunkiem zapewnienia gwarancji prowadzenia jej w kształcie określonym w koncesji.

W tych okoliczności Prezes URE miał prawo nie zastosować instytucji odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. orzeczono jak w pkt. 1 wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że powód - jako przegrywający sprawę - zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, na które złożyło wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalonej na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz 265) wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

SSO Bogdan Gierzyński